หลักเกณฑ์และแนวทางการเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

---

๑. กฎหมาย ระเบียบและหนังสือที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ พระราชบัญญัติเหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๔๙๗

๑.๒ ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน สิทธิของผู้ได้รับพระราชทานและการเรียกเหรียญ และบัตรเหรียญราชการชายแดนคืน พ.ศ. ๒๕๑๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ ระเบียบว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑.๔ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๕/ว ๓๖๒๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๗

๑.๕ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๕/ว ๑๒๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๖

๒. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

๒.๑ คุณสมบัติผู้ขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

๒.๑.๑ ผู้ที่จะขอพระราชทานเหรียญชายแดน จะต้องปฏิบัติหน้าที่ชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรนอกเหนือหน้าที่ปกติ และจะต้องมีหลักฐานว่าได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่เป็นประจำ ณ อำเภอชายแดน ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ถ้าปฏิบัติงานเป็นครั้งคราวไม่ติดต่อกันจะไม่เข้าหลักเกณฑ์ไม่สามารถเสนอขอพระราชทานได้ โดยแยกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีผู้ปฏิบัติงาน อาสารักษาดินแดน ตำรวจ ทหาร จะต้องปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๖ เดือน

(๒) กรณีผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ดำรงตำแหน่งตามข้อ (๑) ให้พิจารณา ดังนี้

- สายงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา ๑ ปี ได้แก่ ตำแหน่งนายอำเภอ ปลัดอำเภอ นักการข่าว เจ้าพนักงานปกครอง เจ้าหน้าที่ปกครอง
- สายงานที่ไม่เกี่ยวข้อง จะต้องปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา ๒ ปี

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๕/ว ๓๖๒๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๗

๒.๑.๒ ผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน ตามข้อ ๒.๑.๑ จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างทหาร หรือตำรวจ ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติในลักษณะที่ได้มีการจัดหน่วยกำลังรบ หรือหน่วยกำลังปราบปราม โดยเป็นผู้ได้รับคำสั่งจาก

(๑) ผู้บังคับบัญชา หรือจากกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีอำนาจสั่งการให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร หรือ

(๒) ผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวงตามข้อ (๑) ได้แก่ นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ

(๓) ผู้บังคับหน่วยทหารตั้งแต่ผู้บังคับการขึ้นไป หรือผู้บังคับหน่วยตรวจตั้งแต่ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นไป แล้วแต่กรณี ที่มีอำนาจหน้าที่สั่งการให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร

๒.๑.๓ จะต้องปฏิบัติได้ผลสมความมุ่งหมายของทางราชการ ทั้งนี้ได้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยอันดี

๒.๒ สำหรับผู้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งการให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษ เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรได้ หมายความถึง นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน และผู้บังคับการกรมผสมขึ้นไป แล้วแต่กรณี

๒.๒.๑ ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสนใจตรวจสอบความถูกต้องในการขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดนแต่ละราย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างแท้จริง

๒.๒.๒ ผู้บังคับบัญชาควรจะใช้ดุลยพินิจอย่างรอบคอบในการออกคำสั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร กล่าวคือ ควรจะพิจารณาสั่งเฉพาะผู้ที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่และเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างแท้จริงเท่านั้น

๒.๒.๓ การสั่งให้ปฏิบัติราชการชายแดนอย่างทหารหรือตำรวจ ต้องออกเป็นรูปคำสั่งที่ระบุระยะเวลา ตำแหน่งและภารกิจที่มอบหมายให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน

๒.๒.๓ ผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะผู้ออกคำสั่งต้องควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนความประพฤติของผู้ที่ได้รับคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษ เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรว่าได้ผลสมความมุ่งหมายของทางราชการตามนัยข้อ ๓ ของระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดนฯ พ.ศ. ๒๕๑๑ หรือไม่ ผู้บังคับบัญชาจึงพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดนให้

๒.๒.๔ **ผู้รับรองผลการปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษ**เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรในกรณีผู้ที่ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรเป็นตำรวจตระเวนชายแดน ผู้รับรองต้องเป็นผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขตนั้น ๆ ถ้าเป็นทหารต้องเป็นตั้งแต่ผู้บังคับการกรมผสมขึ้นไป นอกเหนือจากตำรวจตระเวนชายแดนและทหาร **ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามรับรองด้วยตนเอง** ห้ามผู้รักษาการแทนลงนามรับรองอย่างเด็ดขาด เนื่องจากเรื่องการขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดนไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน หากไม่ปฏิบัติตามนี้กระทรวงมหาดไทยจะไม่พิจารณาขอพระราชทานให้

รายละเอียดปรากฏตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน สิทธิของผู้ได้รับพระราชทานและการเรียกเหรียญ และบัตรเหรียญราชการชายแดนคืน พ.ศ. ๒๕๑๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๓ สำหรับผู้ปฏิบัติราชการชายแดน

๒.๓.๑ ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ปกติที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างทหาร ตำรวจ หากได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษ เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร และพิจารณาเห็นว่าหากตนต้องไปปฏิบัติราชการตามคำสั่ง อาจจะทำให้เสียหายแก่ราชการปกติให้บันทึกเสนอให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ

๒.๓.๒ การขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน จะต้องมีหลักฐานแสดงผลการปฏิบัติซึ่งพร้อมทั้งจะตรวจสอบได้

๒.๓.๓ การรายงานผลการปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรของแต่ละคนจะต้องระบุให้ชัดเจนว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่อะไร ที่ไหน อย่างไร ให้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่องที่ ๕ ของแบบ ช.ด. ๒ (รายงานผลการปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษที่เสนอขอพระราชทานในชุดเดียวกันเหมือนกันทุกฉบับ ซึ่งไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงจะไม่ได้รับการพิจารณา)

๒.๓.๔ การปฏิบัติราชการชายแดนติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หมายความว่า จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอชายแดน ติดต่อกันมาจนครบ ๖ เดือน การที่เพียงแต่มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้งคราว หรือเป็นระยะๆ เช่น ๓ วัน ๗ วัน หรือ ๑ เดือน ในพื้นที่อำเภอชายแดนนั้น แม้จะได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นรวมกันแล้วครบ ๖ เดือนก็ตาม กรณีเช่นนี้ **ไม่ถือว่าอยู่ในหลักเกณฑ์**ที่จะขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน เพราะไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันจนครบ ๖ เดือน

๒.๔ ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

๒.๔.๑ หน่วยงานระดับปฏิบัติ รวบรวมรายชื่อและกลั่นกรองตรวจสอบคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร พร้อมเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ เสนอไปส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่

๒.๔.๒ ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอพระราชทานฯ แล้วเสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน พร้อมเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ ไปยังรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ผู้กำกับการสนับสนุนทางอากาศ ตำรวจตระเวนชายแดน ผู้กำกับการในกองบังคับการการฝึกพิเศษ ตำรวจตระเวนชายแดน หรือผู้บังคับการกรมขึ้นไป แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาลงนามรับรองในหนังสือรับรองผลการปฏิบัติราชการชายแดน และบัญชีสรุปผลการปฏิบัติราชการชายแดน (ช.ด.๑)

๒.๔.๓ รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ผู้กำกับการสนับสนุนทางอากาศ ตำรวจตระเวนชายแดน ผู้กำกับการในกองบังคับการการฝึกพิเศษ ตำรวจตระเวนชายแดน หรือผู้บังคับการกรมขึ้นไป แล้วแต่กรณี พิจารณารับรองผลการปฏิบัติราชการชายแดนของผู้สมควรได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดนในหนังสือรับรองผลการปฏิบัติราชการชายแดน และบัญชีสรุปผลการปฏิบัติราชการชายแดน (ช.ด.๑) และจัดส่งเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดนให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ เอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน

๒.๕.๑ คำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร และต้องเป็นคำสั่งซึ่งระบุระยะเวลา ตำแหน่งและภารกิจที่มอบหมายให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน

๒.๕.๒ หนังสือรายงานการปฏิบัติราชการชายแดน ซึ่งจะต้องระบุวัน เวลา และสถานที่ในการไปปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนผลการปฏิบัติหน้าที่ที่ซึ่งได้รับรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

๒.๕.๓ หนังสือรับรองผลการปฏิบัติราชการชายแดนของผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะต้องเป็นการรับรองโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน หรือผู้บังคับการกรมผสมขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วย แล้วแต่กรณี ตามระเบียบฯ ข้อ ๓ (ค) วรรคท้าย

๒.๕.๔ บัญชีสรุปผลการปฏิบัติราชการชายแดน (ช.ด.๑) ซึ่งในช่องที่ ๕ (หน้าที่พิเศษที่ได้รับมอบหมายและผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร) ต้องระบุโดยชัดแจ้งว่า ปฏิบัติหน้าที่อะไร ที่ไหน อย่างไร โดยละเอียด ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของงานที่ได้ปฏิบัติ รวมทั้งสถานการณ์ของพื้นที่ที่ปฏิบัติเป็นอย่างไร

๒.๕.๕ บัญชีสรุปรายชื่อผู้ขอพระราชทานเหรียญราชการชายแดน (ช.ด.๒) ซึ่งจะต้องระบุตำแหน่งพิเศษและหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งมอบหมายให้ปฏิบัติราชการชายแดนพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร ในช่องที่ ๔ (ตำแหน่งพิเศษ หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย) ให้ชัดเจน ทั้งนี้ ควรตรวจสอบ ยศ คำนำหน้า ชื่อ – ชื่อสกุล ในบัญชีสรุปรายชื่อและบัญชีสรุปผลการปฏิบัติงานฯ ให้ถูกต้องตรงกันและชัดเจน

๒.๕.๖ สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

๒.๕.๗ ภาพประกอบการปฏิบัติราชการชายแดนที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่

๓. การขอรับเหรียญราชการชายแดน

๓.๑.๑ สถานที่ติดต่อของรับเหรียญราชการชายแดน : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย

๓.๑.๒ หลักฐานที่ใช้ในการขอรับเหรียญราชการชายแดน

(๑) สำเนาราชกิจจานุเบกษา

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ/สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๓) หนังสือมอบอำนาจ (กรณีให้บุคคลอื่นรับแทน)

(๔) กรณีหน่วยงานที่ขอพระราชทานแจ้งขอรับเหรียญให้แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานในสังกัดจะต้องทำหนังสือถึงกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย และระบุชื่อ – สกุล ของผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้รับเหรียญราชการชายแดน โดยแนบประกาศราชกิจจานุเบกษาบัญชีรายชื่อพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทาน (ผู้ได้รับพระราชทานต้องลงนามในสำเนาบัตรประจำตัว เพื่อรับรองว่าได้มอบหมายให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการรับเหรียญแทน)

๓.๑.๓ การขอแก้ไขชื่อ – สกุล ในราชกิจจานุเบกษา

กรณีชื่อ – สกุล ผู้ที่ได้รับพระราชทานไม่ตรงกับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา สามารถยื่นดำเนินการขอแก้ไขชื่อ – สกุล ในราชกิจจานุเบกษา ที่กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยแนบเอกสาร ดังนี้

(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ/สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๓) สำเนาราชกิจจาบุเบกษา

(๔) สำเนาคำสั่งปฏิบัติหน้าที่/พ้นหน้าที่ ที่เป็นกำลังพล หรือให้ปฏิบัติงานราชการชายแดนก่อนปีที่ได้รับพระราชทาน (ตามแต่กรณี)

๓.๑.๔ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน ได้รับสิทธิ ดังนี้

(๑) ได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาลทุกแห่ง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

(๒) ได้ลดค่าโดยสารยานพาหนะ คือ รถราง รถไฟ รถยนต์โดยสารประจำทาง เรือเดินทะเลที่เป็นของรัฐบาล หรือองค์การ และบริษัทในความควบคุมของรัฐบาลกึ่งหนึ่งของอัตราธรรมดา

๓.๑.๕ การตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน : ผู้ที่ขอพระราชทานฯ สามารถตรวจสอบรายชื่อการได้รับพระราชทานฯ ดังนี้

(๑) กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานจังหวัดสระแก้ว เว็บไซต์จังหวัดสระแก้ว www.sakaeo.go.th (ทรัพยากรบุคคล) หรือโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๓๗๔๒ ๕๑๒๖

(๒) กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เว็บไซต์กระทรวงมหาดไทย www.moi.go.th (บริการประชาชน) หรือโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๒๒๑ ๐๕๖๕ ต่อ ๕๐๓๘๒

(๓) สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา www.ratchakitcha.soc.go.th

สำนักงานจังหวัดสระแก้ว
กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
โทรศัพท์ ๐ ๓๗๔๒ ๕๑๒๖-๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ hrsk0017.5@gmail.com